

Округли сто о акционим плановима и извештајима у поступку вршења надзора двоструког колосека

Стразбур, 13. - 14. октобар 2014. године

Закључци

Дана 13. и 14. октобра 2014. године Савет Европе (Одељење за извршавање пресуда) организовао је у Стразбуру округли сто посвећен акционим плановима и извештајима о извршавању пресуда Европског суда.

Акциони планови/извештаји представљају темељ новог поступка двоструког колосека уведеног у јануару 2011. године и сматрају се практичним изразом начела супсидијарности. У складу са овим начелом, примарна одговорност за извршавање пресуда је на државама, које могу бирати начине на које ће их спровести, под надзором Комитета министара.

Након више од три године од када је нови поступак вршења надзора успостављен, циљ округлог стола био је да се направи преглед праксе, напретка, као и тешкоћа приликом сачињавања акционих планова и извештаја. Такође је искоришћена прилика да се истраже сви њихови потенцијали у оквиру поступка извршења пресуда Суда.

Акциони планови и извештаји: додата вредност у поступку извршења

На самом почетку учесници су приметили да је сваке године, почевши од ступања на снагу нових метода рада, Комитет био у могућности да затвори много више предмета него у прошлости и да је поступак извршења бржи у доста нових предмета.

Учесници су такође подвукли велики допринос који су акциони планови и извештаји дали транспарентности и динамичности поступка извршења пресуда. У том погледу, они су приметили да је у великом броју држава значајно побољшана проактивност државних органа у одређивању и спровођењу у дело мера захтеваних пресудама Суда и одлукама које је усвојио Комитет министара.

Неки учесници су подвукли важност укључивања свих релевантних актера у сачињавање акционог плана, укључујући и националне парламенте и цивилно друштво.

Штавише, примери које су учесници приказали за време округлог стола илустровали су важан потенцијал акционих планова у развоју ефикасних синергија, а посебно у налажењу одговора на комплексне и/или структурне проблеме које су државе позване да реше.

Учесници су са интересовањем запазили примере конструктивних националних дебата о кључним питањима и начин на који су те дебате омогућиле кључним актерима да се уједине на националном нивоу око широко прихваћеног акционог плана.

Учесници су се сложили да ови примери представљају добру праксу која би требало да буде користан извор инспирације.

Акциони планови и извештаји: могућности за побољшање

Неки учесници указали су на потребу да у раној фази поступка добију сигнале да ће предложен акциони извештај одговорати очекивањима Комитета министара. Остали учесници су, истичући и ослањајући се на начело супсидијарности, коментарисали да би

рани дијалог био пожељан само у специфичним ситуацијама везаним за најкомплексније проблеме.

Учесници су такође подвукли важност да се обезбеди да акциони планови и извештаји буду разумљиви и читки, посебно за људе који нису упознати са конкретним правним системом. То би омогућило лако идентификовање проблема на које је указано у пресудама Суда и пружио боље разумевање важности мера које су државни органи предузели или намеравају предузети, те разлога због којих државни органи предлажу да се те мере спроведу по оквирном календару. Такође је примећено у том смислу да њиховој јасноћи и лакоћи читања доприносе квалитетни преводи докумената сачињених на националним језицима на један од два званична језика Савета Европе. Штавише, како би се олакшао приступ овим информацијама, учесници су даље подвукли да би требало да постоји шира дистрибуција акционих планова и извештаја на националном језику, а такође и релевантних одлука Комитета министара. Учесници су такође поздравили као изворе инспирације представљене националне иницијативе које имају за циљ да се акциони планови и извештаји објављују на националним језицима, на лако доступним сајтовима, а посебно на сајту државног органа кога се мере извршења директно тичу.

Пажња је такође скренута на мере којима би се обезбедило пажљиво и ефикасно сачињавање акционих планова/извештаја, укључујући и припрему модела за сачињавање докумената од стране релевантних државних органа, успостављање посебне структуре за сачињавање таквих докумената и постављање особа за контакт.

У истом контексту, акценат је стављен на важност обезбеђивања редовне обуке о судској пракси Европског суда и условима извршења свима који су укључени у сачињавање ових акционих планова и извештаја.

Неки учесници су указали на тешкоће у давању провизорних календара, посебно ако је било потребно усвајање законских мера. Међутим, наведено је да ови календари, чак и када су само оквирни и подложни променама, олакшавају поступак извршења како на националном тако и на европском нивоу. У сваком случају, учесници су оценили да је потребно да се, кроз редовна ажурирања акционих планова, осигура неопходна транспарентност активности које су власти предузеле и да се избегне ситуација да одсуство информација покреће непотребна питања.

Учесници су се сложили да би се квалитет и видљивост како на националном, тако и на европском нивоу могли даље унапредити. У том смислу, велики број учесника је скренуо пажњу на потребу да државе издвоје довољно ресурса (у широком смислу) на националном нивоу, који би били распоређени на одговарајућем нивоу власти. Ти ресурси би осигурали стварни капацитет за мобилизацију свих учесника у поступку извршења, њихову ефикасну координацију и благовремено сачињавање неопходних акционих планова/извештаја који би требало да буду јасни, умерени, убедљиви и напредни, ако околности то захтевају. Сви су се сложили да примарна одговорност за извршење мора да буде тамо где је и надлежност за извршавање пресуде.

Коначно, подвучено је да акциони план може такође бити корисно надахнут оним што су национални актери већ учинили по истим питањима за потребе других тела/међународних организација као што су Уједињене нације; није потребно поново измишљати точак већ изградити синергије.

Учесници су такође са великим интересовањем запазили иницијативу Одељења за извршавање пресуда усмерену на припрему приручника за сачињавање акционих планова/извештаја. Такође су сматрали да би било корисно да се ажурира компилација домаћих механизма за брзо спровођење пресуда Суда која је била припремљена у контексту округлог стола у Тирани (15. - 16. децембар 2011. године).

Акциони планови и извештаји: будуће перспективе

С обзиром на све веће интересовање Суда за питања извршења, акциони планови и њихово спровођење, заједно за акционим извештајима могу бити важан извор информација за Суд, па чак и покретачка снага за већу сарадњу са њим.

Дискусије су такође покриле питање већег учешћа националних парламената у сачињавању и праћењу акционих планова, поред годишњих извештаја које владе подносе националним парламентима, а који већ постоје у одређеном броју држава.

Учесници су такође са интересовањем нагласили важну постојећу и потенцијалну сарадњу између програма сарадње и извршења. Они су истакли важну улогу коју у том контексту јасан и убедљив акциони план може да игра за напредовање у утврђеним мерама, па чак – кад постоје комплексни проблеми – за само сачињавање акционог плана, будући да програми сарадње стављају властима на располагање своју стручност и низ предлога које ће им омогућити да боље врше дискреционо право којим располажу у избору средстава.

Коначно, округли сто је подвукао да би у будућим размишљањима о унапређењу извршења пресуда Европског суда за људска права посебна пажња требала бити посвећена спровођењу па и јачању препоруке Комитета министара CM/Rec(2008)2 државама чланицама о ефикасном домаћем капацитету за брзо извршавање пресуда Европског суда за људска права.